

PROJEKT BUDOWLANY
przebudowy istniejącego domu ludowego w Błędowej Zgłobieńskiej
na terenie działki nr ew. 611

Obiekt: DOM LUDOWY – kat. IX

Adres inwestycji: Błędowa Zgłobieńska, gm. Świlcza
dz. nr ew. 611

Faza: PROJEKT BUDOWLANY

Zakres: ARCHITEKTURA, KONSTRUKCJA, INST. WEWN.

Inwestor: Gmina Świlcza
36-072 Świlcza 168

Zespół projektowy:

ARCHITEKTURA:

PROJEKTANT: mgr inż. arch. Dominik TRĄD Rz/A-10/06

SPRAWDZAJĄCY: mgr inż. arch. Andrzej DEPA A-99/00

KONSTRUKCJA:

PROJEKTANT: mgr inż. Paweł LUDERA 98/98

SPRAWDZAJĄCA: mgr inż. Agnieszka LUDERA PDK/0162/POOK/05

INSTALACJE SANITARNE:

PROJEKTANT: mgr inż. Tomasz WNĘK PDK/0050/PWOS/12

SPRAWDZAJĄCA: mgr inż. Małgorzata WNĘK S – 111 / 01

OŚWIADCZENIE

Zgodnie z art.20 ust.4 Ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane
(tj. Dz. U. Nr 207 z 2003r. poz. 2016 z póź. zm.) niniejszym oświadczamy, że projekt budowlany pn.:
„Przebudowa istniejącego domu ludowego”
na działkach nr: **611 w Błędowej Zgłobieńskiej gm. Świlcza**
dla
Gmina Świlcza, 36-072 Świlcza 168
został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami wiedzy technicznej.

ARCHITEKTURA:

PROJEKTANT: mgr inż. arch. **Dominik TRĄD** **Rz/A-10/06**

SPRAWDZAJĄCY: mgr inż. arch. **Andrzej DEPA** **A-99/00**

KONSTRUKCJA:

PROJEKTANT: mgr inż. **Paweł LUDERA** **98/98**

SPRAWDZAJĄCY: mgr inż. **Agnieszka LUDERA** **PDK/0162/POOK/05**

INSTALACJE SANITARNE:

PROJEKTANT: **mgr inż. Tomasz WNĘK** **PDK/0050/PWOS/12**

SPRAWDZAJĄCA: **mgr inż. Małgorzata WNĘK** **S – 111 / 01**

Rzeszów, lipiec 2017 r.

SPIS ZAWARTOŚCI

I. DOKUMENTY FORMALNO – PRAWNE:

- Oświadczenie projektantów,
- Kopie zaświadczeń o przynależności do izb samorządów zawodowych projektantów,

II. PROJEKT ZAGOSPODAROWANIA TERENU:

- II.1. Opis techniczny do projektu zagospodarowania terenu,
- II.2. AZ_01 Projekt zagospodarowania terenu skala 1:1000

III. PROJEKT ARCHITEKTONICZNO BUDOWLANY:

III.1. ARCHITEKTURA:

- III.1.1. Opis techniczny do projektu budowlanego,
- III.1.2. Informacja dotycząca obszaru oddziaływania obiektu,
- III.1.3. Część rysunkowa:
 - A_01 – RZUT PARTERU skala 1:100
 - A_02 – PRZEKRÓJ POPRZECZNY - FRAGMENT skala 1:50
- III.1.4. Inwentaryzacja:
 - AI_01 – RZUT PARTERU skala 1:100
 - AI_02 – PRZEKRÓJ POPRZECZNY - FRAGMENT skala 1:50

III.2. KONSTRUKCJA:

- III.2.1. Opis techniczny do projektu budowlanego,
- III.2.2. Opinia dotycząca możliwości przebudowy,

III.3. INSTALACJE SANITARNE

- III.3.1. Opis techniczny do projektu budowlanego,
- III.3.2. Część rysunkowa.

III.5. INFORMACJA BIOZ.

OPIS TECHNICZNY
do projektu zagospodarowania terenu dla
przebudowy istniejącego domu ludowego w Błędowej Zgłobieńskiej.

DANE PODSTAWOWE

1. Inwestor: Gmina Świlcza
36-072 Świlcza 168
2. Adres inwestycji: Błędowa Zgłobieńska, gm. Świlcza
dz. nr ew. 611
3. Zespół projektowy:
- architektura	mgr inż. arch. Dominik TRĄD	Rz / A – 10 / 06
- konstrukcja	mgr inż. Paweł LUDERA	98 / 98
- instalacje sanitarne	mgr inż. Tomasz WNĘK	PDK/0050/PWOS/12
4. Podstawa opracowania:
- Ustalenia z inwestorem,
 - Inwentaryzacja stanu istniejącego,
 - Mapa zasadnicza.

Stan prawny terenu:

Działka nr 611 w Błędowej Zgłobieńskiej jest własnością Gminy Świlcza.

1. PRZEDMIOT INWESTYCJI.

W zakres niniejszego opracowania wchodzi projekt budowlany przebudowy istniejącego obiektu w zakresie:

- likwidacji podpiwniczenia pod sceną znajdującą się w sali widowiskowej,
- likwidacji wewnętrznej instalacji gazowej obejmującej salę widowiskową,
- wykonania instalacji c.o. w sali widowiskowej.

2. ISTNIEJĄCY STAN ZAGOSPODAROWANIA DZIAŁKI.

Projektowany obiekt znajduje się na działce nr 611 położonej w Błędowej Zgłobieńskiej gm. Świlcza. Teren ze spadkiem w kierunku południowo-zachodnim, rzędne terenu od ~244,00 do ~242,00 m n.p.m. Na terenie przedmiotowej działki znajduje się istniejąca zabudowa kubaturowa w postaci domu ludowego oraz wiaty drewnianej do niego przylegającej. Na działce inwestora zlokalizowane są istniejące sieci: wodociągowa, kanalizacji sanitarnej, gazowa, oraz napowietrzne: teletechniczna i elektroenergetyczna niskiego napięcia.

3. OPIS PROJEKTOWANEGO ZAGOSPODAROWANIA TERENU:

3.1. Lokalizacja projektowanych budynków:

Projektowana przebudowa istniejącego obiektu. Nie projektuje się nowych obiektów kubaturowych.

3.2. Układ komunikacyjny:

Rzeszów, lipiec 2017 r.

Dostępność do drogi publicznej istniejącym zjazdem do drogi powiatowej nr 1388R.

Układ komunikacyjny na działce będącej przedmiotem inwestycji – bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

3.3. Sieci uzbrojenia:

Na działce inwestora nie projektuje się nowych przyłączy i sieci. Infrastruktura techniczna – istniejąca, bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

3.4. Ukształtowanie terenu:

Na przedmiotowej działce nie projektuje się zmian w ukształtowaniu. Zagospodarowanie terenu bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

3.5. Zieleń:

Nie projektuje się zieleni wysokiej. Planowana inwestycja nie powoduje konieczności wycinki istniejących drzew i krzewów.

4. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI I BILANS TERENU.

Bilans terenu dla obszaru objętego liniami rozgraniczającymi teren inwestycji:

powierzchnia terenu objętego inwestycją (dz. 611)	-	1.281,00	m²
• powierzchnia zabudowy	-	434,90	m²
w tym:			
- dom ludowy	-	332,00	m ²
- wiata	-	102,90	m ²

5. DANE DOTYCZĄCE OCHRONY TERENU.

Teren na którym jest planowana inwestycja nie znajduje się w strefie konserwatorskiej, ani nie jest wpisany do rejestru zabytków.

Teren inwestycji położony jest poza obszarem zagrożonym zalewaniem wodami powodziowymi.

6. WPŁYW EKSPLOATACJI GÓRNICZEJ.

Teren inwestycji nie podlega wpływom eksploatacji górniczej.

7. PRZEWIDYWANE ZAGROŻENIACH DLA ŚRODOWISKA ORAZ HIGIENY I ZDROWIA UŻYTKOWNIKÓW PROJEKTOWANEGO OBIEKTU.

Realizacja inwestycji nie stanowi zagrożenia dla otoczenia ze względu na emisję zanieczyszczeń gazowych, pyłowych, płynnych ani hałasu przekraczającego dopuszczalne normy.

Projektowany obiekt nie będzie miał wpływu na prowadzoną na omawianych działkach gospodarkę odpadami bytowymi i wodno-ściekowymi.

Odpady stałe gromadzone i odbierane przez odpowiedzialne służby na dotychczasowych zasadach obowiązujących w gminie Świlcza.

Projektowane użytkowanie obiektu, składowanie odpadów socjalnych i bytowych w pojemnikach do tego przeznaczonych, gospodarka wodno-ściekowa, woda używana do celów socjalnych, nie powoduje niekorzystnego oddziaływania na powierzchnię w rejonie projektowanej inwestycji.

Projektowana inwestycja nie stanowi zagrożenia dla wód podziemnych.

Projektowana inwestycja nie będzie stanowiła zagrożenia dla środowiska.

Nie przewiduje się zagrożeń dla higieny i zdrowia użytkowników projektowanych obiektów.

Woda opadowa z dachów oraz z nawierzchni utwardzonych odprowadzana do istniejącej sieci kanalizacji deszczowej. Ścieki sanitarne odprowadzane do istniejącej sieci kanalizacji sanitarnej.

PROJEKTOWAŁ:

mgr inż. arch. Dominik Trąd
nr upr. Rz/A – 10/06

SPRAWDZIŁ:

mgr inż. arch. Andrzej DEPA
nr upr. A – 99/00

Rzeszów, lipiec 2017 r.

INFORMACJA DOTYCZĄCA OBSZARU ODDZIAŁYWANIA OBIEKTU

1. Nazwa inwestycji:

Przebudowa istniejącego domu ludowego.

2. Inwestor:

Gmina Świlcza, 36-072 Świlcza 168

3. Adres inwestycji:

Błędowa Zgłobieńska, gm. Świlcza, dz. nr ew. 611

4. Stan prawny terenu:

Działki nr 611 o powierzchni 1281 m² jest własnością Gminy Świlcza.

5. Dokument określający zasady zagospodarowania i kształt zabudowy dla terenu inwestycji oraz ustalenia w nim zawarte.

Projektowana przebudowa wewnątrz istniejącego budynku – nie dotyczy.

6. Przedmiot opracowania

Przedmiotem opracowania jest analiza obszaru oddziaływania dla przedsięwzięcia polegającego na przebudowie pomieszczeń istniejącego domu ludowego.

Analizowany obszar oddziaływania obiektu - to teren wyznaczony w otoczeniu obiektu budowlanego na podstawie przepisów odrębnych, wprowadzających związane z tym obiektem ograniczenia w zagospodarowaniu tego terenu.

Do w/w analizy objęto teren działek:

- nr ew. 611 będących własnością Gminy Świlcza.

7. Istniejące zagospodarowanie terenu inwestycji.

7.1. Powierzchnia terenu inwestycji:

Teren inwestycji – istniejący budynek domu ludowego.

7.2. Obiekty kubaturowe w tym także obiekty małej architektury:

j.w.

7.3. Sieci uzbrojenia terenu:

Na działkach będących terenem inwestycji zlokalizowane są sieci: elektroenergetyczna, wodociągowa, kanalizacji sanitarnej i gazowa.

7.4. Ukształtowanie terenu:

Teren ze spadkiem w kierunku południowo-zachodnim – rzędne terenu od ~244,00 do ~242,00 m n.p.m.

7.5. Zieleni wysoka:

Na terenie będącym przedmiotem inwestycji nie ma zieleni wysokiej.

8. Istniejące zagospodarowanie działek sąsiednich.

Teren inwestycji graniczy od północy, wschodu i południa z działkami zabudowanymi zabudową mieszkaniową jednorodzinną i zagrodową, zaś od północy z drogą powiatową.

9. Projektowane zagospodarowanie terenu inwestycji:

9.1. Lokalizacja projektowanych obiektów.

Projektowana przebudowa w obrębie istniejącego budynku.

9.2. Lokalizacja sieci uzbrojenia,

Nie projektuje się sieci uzbrojenia terenu

9.3. Ukształtowanie terenu.

Na przedmiotowej działce nie projektuje się zmiany ukształtowania terenu.

9.4. Zieleni.

Nie projektuje się zieleni wysokiej.

Rzeszów, lipiec 2017 r.

9. Zakres obszaru oddziaływania obiektu na działki sąsiednie.

Obszar oddziaływania projektowanego obiektu mieści się na działkach będących terenem inwestycji.

10. Oddziaływanie:

Analiza nasłonecznienia budynku i jego oddziaływania na działki sąsiednie.

Analizę nasłonecznienia odniesiono do wymagań art. 60 pkt.1 warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

Odległości od budynków sąsiednich oraz lokalizacja budynku nie powoduje ograniczenia nasłonecznienia sąsiednich budynków mieszkalnych.

Analiza przesłaniania budynku i jego oddziaływania na działki sąsiednie.

Analiza przesłaniania została wykonana według wymagań Rozporządzenia Ministra Infrastruktury w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie:

Projektowana przebudowa w obrębie istniejącego budynku szkoły – bez wpływu na przesłanianie budynków sąsiednich.

Warunki ochrony środowiska i zdrowia ludzi:

- Ochrona środowiska:

Bez zmian w stosunku do stanu istniejącego – części istniejącego budynku domu ludowego,

- Ochrona wód:

Wody opadowe z połaci dachowych istniejącego budynku odprowadzane powierzchniowo po terenie własnym.

Wymóg nie pogarszanie stosunków wodnych na działkach sąsiednich – spełniony.

Przedsięwzięcie nie spowoduje znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko wodno-gruntowe.

- Warunki ochrony zabytków.

Teren inwestycji nie jest objęty ochroną konserwatorską ani krajobrazu.

Teren inwestycji nie podlega przepisom wynikającym z ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Teren inwestycji nie jest objęty ochroną konserwatorską.

- Warunki ochrony obiektów budowlanych na terenach górniczych.

Istniejący budynek nie leży na terenie eksploatacji górniczej. Teren nie jest objęty zasięgiem obszaru górniczego. Obiekt nie jest zlokalizowany na terenach górniczych.

Warunki obsługi w zakresie infrastruktury technicznej i komunikacji.

- W zakresie infrastruktury technicznej:

Nie projektuje się nowej infrastruktury technicznej w postaci sieci i przyłączy.

- W zakresie komunikacji:

Dostęp do drogi publicznej – poprzez istniejący zjazd do drogi powiatowej.

11. Podstawa prawna opracowania.

- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. - Prawo budowlane (Dz. U. z 2013 poz. 1409 z p. zm.),

- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz. U. Nr 75, poz. 690 z p. zm.).

OPRACOWAŁ:
mgr inż. arch. Dominik Trąd
nr upr. Rz/A – 10/

Rzeszów, lipiec 2017 r.

OPIS TECHNICZNY
do projektu budowlanego
przebudowy istniejącego domu ludowego w Błędowej Zgłobieńskiej.

DANE PODSTAWOWE

Inwestor:

Gmina Świlcza
36-072 Świlcza 168

Adres inwestycji:

Błędowa Zgłobieńska, gm. Świlcza
dz. nr ew. 611

Zespół projektowy:

- architektura
- konstrukcja
- instalacje sanitarne

mgr inż. arch. Dominik TRĄD	Rz / A – 10 / 06
mgr inż. Paweł LUDERA	98 / 98
mgr inż. mgr inż. Tomasz WNĘK	PDK/0050/PWOS/12

Podstawa opracowania:

- Ustalenia z inwestorem,
- Inwentaryzacja stanu istniejącego,
- Mapa zasadnicza.

Stan prawny terenu:

Działka nr 611 w Błędowej Zgłobieńskiej jest własnością Gminy Świlcza.

1. PRZEZNACZENIE OBIEKTU I PROGRAM UŻYTKOWY

1.1. Cel i przeznaczenie obiektu

Projektowana zmiana sposobu użytkowania i przebudowa części pomieszczeń istniejącej szkoły dla potrzeb przedszkola dwuoddziałowego.

1.2. Charakterystyczne parametry:

- <u>powierzchnia zabudowy łącznie:</u>	- 332,00 m ²
- <u>liczba kondygnacji</u>	- 1 nadziemna + częściowe podpiwniczenie (do likwidacji)

Wszystkie parametry budynku bez zmian w stosunku do stanu istniejącego.

1.3. Program użytkowy.

Projektowana przebudowa istniejącego domu ludowego w zakresie likwidacji podpiwniczenia pod sceną sali widowiskowej oraz sposobu ogrzewania tejże sali.

2. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI UŻYTKOWYCH PRZEBUDOWANYCH POMIESZCZEŃ:

PIWNICA:

Rzeszów, lipiec 2017 r.

0.0. SALA WIDOWISKOWA

117,97 m²

3. FORMA ARCHITEKTONICZNA I FUNKCJA OBIEKTU.

Budynek szkoły na rzucie przenikających się prostokątów, przekryty dachem dwuspadowym z lukarnami. Budynek z dwoma kondygnacjami nadziemnymi, jedną podziemną i poddaszem nieużytkowym/strychem.

Projektowana adaptacja i przebudowy z nią związane nie powodują zmiany formy architektonicznej istniejącego obiektu.

4. UKŁAD KONSTRUKCYJNY.

4.1. Układ konstrukcyjny

Istniejący budynek szkoły wykonany w tradycyjnej technologii murowanej (pustak ceramiczny i cegła licowa z warstwą ocieplenia pomiędzy nimi), stropy prefabrykowane z płyt kanałowych. Dach drewniany, płatwiowo—leszczowy. Stopy i ławy fundamentowe – żelbetowe, ściany fundamentowe – betonowe.

Budynek w układzie konstrukcyjnym poprzecznym.

4.2. Rozwiązania konstrukcyjno-materiałowe

3.3.1. FUNDAMENTY:

- bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

3.3.2. ŚCIANY:

- projektowane uzupełnienie otworu po zdemontowanych drzwiach wejściowych do podpiwniczenia (gazobeton 30 cm)

3.3.3. SŁUPY:

- bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

3.3.4. SUFITY:

- bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

3.3.5. KOMINY:

- bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

3.3.6. DACH:

- bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

3.3.7. RYNNY I RURY SPUSTOWE ORAZ ODWODNIENIA:

- bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

3.3.8. IZOLACJE:

- przeciwwilgociowe i paroizolacyjne – bez zmian
- termiczne i akustyczne – bez zmian.

3.3.9. MATERIAŁY WYKOŃCZENIOWE WEWNĘTRZNE:

- tynki – projektuje się uzupełnienie tynku wewnętrznego (cementowo-wapiennego) na ścianach w miejscu wyburzonej sceny,
- posadzki – projektuje się uzupełnienie posadzki sali widowiskowej w miejscu zdemontowanego stropu sceny. Przestrzeń likwidowanej piwnicy do wypełnienia zagęszczoną pospółką,

- stolarka drzwiowa - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego
- grzejniki w przebudowywanych pomieszczeniach wyposażać w osłony zabezpieczające przed oparzeniem.

3.3.10. MATERIAŁY WYKOŃCZENIOWE ZEWNĘTRZNE:

- elewacja – projektowane uzupełnienie wyprawy tynkowej w miejscu zdemontowanych drzwi zewnętrznych do podpiwniczenia pod zlikwidowaną sceną,
- pokrycie dachu - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego
- obróbki blacharskie - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego
- rynny - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego
- parapety zewnętrzne - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego
- stolarka okienna i drzwiowa - bez zmian w stosunku do stanu istniejącego

5. SPOSÓB KORZYSTANIA Z OBIEKTU PRZEZ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE.

Bez zmian w stosunku do stanu istniejącego. Planowana przebudowa polegająca na likwidacji podpiwniczenia pod sceną oraz przebudowa i rozbudowa istniejącej wewnętrznej instalacji gazowej i c.o.

6. PODSTAWOWE DANE TECHNOLOGICZNE.

Projektowany obiekt pełni rolę domu ludowego z zapleczem gastronomicznym. Projektowana przebudowa polegać będzie na zmianie sposobu użytkowania sali widowiskowej oraz likwidacji podpiwniczenia pod sceną znajdującą się w tej Sali. Po przebudowie posadzka w/w pomieszczenia zlokalizowana będzie na jednym poziomie.

7. ROZWIĄZANIA BUDOWLANE I TECHNICZNO-INSTALACYJNE DLA OBIEKTU LINIOWEGO.

Przebudowa istniejącego domu ludowego – nie dotyczy.

8. ROZWIĄZANIA ZASADNICZYCH ELEMENTÓW WYPOSAŻENIA BUDOWLANO-INSTALACYJNEGO.

Rozwiązania w zakresie wyposażenia budowlano-instalacyjnego zostały określone w cz. instalacyjnej proj. architektoniczno-budowlanego.

9. ROZWIĄZANIA I SPOSÓB FUNKCJONOWANIA ZASADNICZYCH URZĄDZEŃ INSTALACJI TECHNICZNYCH.

Przeznaczenie i funkcja obiektu nie wymaga zastosowania specjalnych rozwiązań oraz urządzeń instalacji technicznych. Wszystkie elementy wyposażenia technicznego zostały opisane w dalszej części opracowania.

10. CHARAKTERYSTYKA ENERGETYCZNA BUDYNKU.

Nie dotyczy – projektowana adaptacja wewnątrz istniejącego budynku.

11. DANE CHARAKTERYZUJĄCE WPŁYW OBIEKTU NA ŚRODOWISKO I JEGO WYKORZYSTYWANIE ORAZ NA ZDROWIE LUDZI I OBIEKTY SĄSIEDNIE.

Obiekt budowlany wraz ze związanymi z nim urządzeniami budowlanymi, biorąc pod uwagę przewidywany okres użytkowania, zaprojektowano w sposób określony w przepisach, w tym techniczno-budowlanych, oraz zgodnie z zasadami wiedzy technicznej, zapewniając spełnienie wymagań podstawowych dotyczących:

a) Zaopatrzenie w wodę z istniejącego wodociągu. Woda używana będzie używana do celów socjalnych. Ścieki sanitarne odprowadzane będą do istniejącej kanalizacji sanitarnej, wody opadowe powierzchniowo po terenie działki Inwestora,

Rzeszów, lipiec 2017 r.

- b) Cały budynek ogrzewany będzie z własnej kotłowni gazowej, która nie będzie powodować ponadnormatywnego zanieczyszczenia w postaci zanieczyszczeń gazowych (zapachów, pyłów, płynów),
- c) Odpady stałe gromadzone będą w miejscu do tego przeznaczonym (istniejącym na działce Inwestora) a wywożone przez służby do tego upoważnione, na podstawie umowy zawartej z Inwestorem.
- d) Rodzaj, charakter i sposób użytkowania obiektu nie będą powodować emisji ponadnormatywnego hałasu, promieniowania i innych zakłóceń do środowiska.
- e) Lokalizacja inwestycji oraz towarzyszącej infrastruktury nie powoduje konieczności wycinki drzew, nie będzie powodować zanieczyszczeń gleby oraz wód podziemnych i powierzchniowych.

12. ANALIZA MOŻLIWOŚCI RACJONALNEGO WYKORZYSTANIA ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII.

Nie dotyczy – przebudowa pomieszczeń w istniejącego budynku domu ludowego.

13. OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA.

13.1. Powierzchnia, wysokość, liczba kondygnacji:

- powierzchnia zabudowy – 332,90 m²,
- powierzchnia całkowita wewnętrzna – 296,70 m²,
- wysokość – do 12,0 m, budynek niski - N,

13.2. Odległości od obiektów sąsiadujących

Budynek zlokalizowany w odl. min. 13,60 m od budynku gospodarczego na działce sąsiedniej (od strony południowo-wschodniej) oraz min. 9,00 m od budynku mieszkalnego na działce od strony północno-zachodniej.

13.3. Przewidywana gęstość obciążenia ogniowego

Gęstość obciążenia ogniowego w żadnym z pomieszczeń budynku nie przekroczy wartości 500 MJ/m².

13.4. Klasyfikacja pożarowa budynku i pomieszczeń

Budynek zakwalifikowany do kategorii ZL III.

13.5. Ocena zagrożenia wybuchem

Żadne z pomieszczeń, strefa wewnętrzna lub zewnętrzna nie kwalifikuje się jako zagrożone wybuchem.

13.6. Klasa odporności pożarowej budynku, klasy i stopień rozprzestrzeniania ognia elementów budowlanych

Zaprojektowano przebudowę w budynku zakwalifikowanym do kategorii ZL o jednej kondygnacjach nadziemnej ze stropem nad pierwszą kondygnacją o poziomie mniejszym niż 9 m od poziomu terenu – o klasie odporności pożarowej „D” zgodnie z zapisami §212 ust. 2 i 3 Warunków technicznych jakim powinny odpowiadać budynki.

Elementy budynku powinny spełniać co najmniej wymagania określone w poniższej tabeli:

Klasa odporności pożarowej budynku	Klasa odporności ogniowej elementów budynku ^{5) *}					
	główna konstrukcja nośna	konstrukcja dachu	strop ¹⁾	ściana zewnętrzna ^{1), 2)}	ściana wewnętrzna ¹⁾	przekrycie dachu ³⁾
1	2	3	4	5	6	7
„D”	R 30	(-)	R E I 30	E I 30 (o↔i)	(-)	(-)

*) Z zastrzeżeniem § 219 ust. 1.

Oznaczenia w tabeli:

R - nośność ogniowa (w minutach), określona zgodnie z Polską Normą dotyczącą zasad ustalania klas odporności ogniowej elementów budynku,

E - szczelność ogniowa (w minutach), określona jw.,

I - izolacyjność ogniowa (w minutach), określona jw.,

(-) – nie stawia się wymagań.

¹⁾ Jeżeli przegroda jest częścią głównej konstrukcji nośnej, powinna spełniać także kryteria nośności ogniowej (R) odpowiednio do wymagań zawartych w kol. 2 i 3 dla danej klasy odporności pożarowej budynku.

²⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy pasa międzykondygnacyjnego wraz z połączeniem ze stropem.

³⁾ Wymagania nie dotyczą naswietli dachowych, świetlików, lukarn i okien połaciowych (z zastrzeżeniem § 218), jeśli otwory w połaci dachowej nie zajmują więcej niż 20% jej powierzchni; nie dotyczą także budynku, w którym nad najwyższą kondygnacją znajduje się strop albo inna przegroda, spełniająca kryteria określone w kol. 4.

⁴⁾ Dla ścian komór zsyłu wymaga się klasy E I 60, a dla drzwi komór zsyłu klasy E I 30.

⁵⁾ Klasa odporności ogniowej dotyczy elementów wraz z uszczelnieniami złączy i dylatacjami.

Elementy budynku powinny być nierozprzestrzeniające ognia. W strefach pożarowych ZL III stosowanie do wykończenia wnętrz materiałów i wyrobów łatwo zapalnych, których produkty rozkładu termicznego są bardzo toksyczne lub intensywnie dymiące, jest zabronione. Na drogach komunikacji ogólnej, służących celom ewakuacji, stosowanie materiałów i wyrobów budowlanych łatwo zapalnych jest zabronione.

13.7. Strefy pożarowe i oddzielenia przeciwpożarowe

Cały budynek w jednej strefie pożarowej o powierzchni 296,70 m², mniejszej od dopuszczalnej powierzchni 10.000 m².

13.8. Warunki ewakuacji

Bez zmian w stosunku do stanu istniejącego – projektowana przebudowa polegająca na likwidacji podpiwniczenia sceny.

13.9. Sposób zabezpieczenia przeciwpożarowego instalacji użytkowych

- a) instalacji elektrycznych - przeciwpożarowy wyłącznik prądu,
- b) instalacji teletechnicznych - instalacja odgromowa w wykonaniu podstawowym,

13.10. Urządzenia i sprzęt przeciwpożarowy

- a) przeciwpożarowy wyłącznik prądu - istniejący,
- b) instalacja odgromowa - istniejąca,

13.11. Droga pożarowa

Droga pożarowa zapewniona poprzez drogę wewnętrzną (na dz. nr ew. 612) oraz drogę powiatową nr 1388R.

13.12. Zaopatrzenie w wodę do celów przeciwpożarowych.

Zaopatrzenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożaru wymagane w ilości 20 dm³/s z co najmniej dwóch hydrantów – zapewnione poprzez:

- 1) hydrant zewnętrzny na sieci wodociągowej na północny zachód od budynku, przy drodze powiatowej, w odległości min. 63,7 m od ściany,
- 2) hydrant zewnętrzny na sieci wodociągowej na wschód od budynku, przy drodze powiatowej, w odległości min. 20,4 m od ściany.

13.13. Inne wymagania

Projekty wykonawcze urządzeń przeciwpożarowych określonych należy uzgodnić z rzeczoznawcą d.s. zabezpieczeń przeciwpożarowych. Wszystkie materiały i elementy budowlane powinny posiadać stosowne atesty i certyfikaty. Elementy wykończenia wnętrz wykonać zgodnie z postanowieniami § 258 – 264 „warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowania”.

Przed rozpoczęciem użytkowania budynku należy oznakować wyjście ewakuacyjne, lokalizację gaśnic oraz wyłącznika prądu.

Dla budynku należy wykonać instrukcję bezpieczeństwa pożarowego.

12. INSTALACJE.

W przebudowywanym obiekcie projektuje się następujące instalacje :

- gazową,
- c.o.

Instalacje wewnętrzne zostaną wykonane wg. odrębnych opracowań wchodzących w skład niniejszego projektu.

ZALECENIA WYKONAWCZE

Wszelkie prace wykonawcze należy prowadzić pod kierunkiem osób uprawnionych, zgodnie z obowiązującymi Polskimi Normami, przepisami i zasadami sztuki budowlanej. Wszelkie materiały zastosowane przy wznoszeniu obiektu wymagają dopuszczenia do stosowania w budownictwie i powinny posiadać wymagany „Znak Bezpieczeństwa”.

PROJEKTOWAŁ:
mgr inż. arch. Dominik Trąd
nr upr. Rz/A – 10/06

SPRAWDZIŁ:
mgr inż. arch. Andrzej DEPA
nr upr. A – 99/00

INFORMACJA DOTYCZĄCA BEZPIECZEŃSTWA I OCHRONY ZDROWIA

Nazwa inwestycji:

**PRZEBUDOWA ISTNIEJĄCEGO DOMU LUDOWEGO
W BŁĘDOWEJ ZGŁOBIEŃSKIEJ**

Inwestor:

**Gmina Świlcza
36-072 Świlcza 168**

Adres inwestycji:

**Błędowa Zgłobieńska, gm. Świlcza
dz. nr ew. 611**

Opracował:

mgr inż. arch Dominik TRĄD
nr upr. Rz/A – 10/06
Rzeszów, ul. Miłosza 8

OPIS DO INFORMACJI BIOZ

Rzeszów, lipiec 2017 r.

1. Nazwa inwestycji: **PRZEBUDOWA ISTNIEJĄCEGO DOMU LUDOWEGO
W BŁĘDOWEJ ZGŁOBIEŃSKIEJ**

2. Inwestor: **Gmina Świlcza
36-072 Świlcza 168**

3. Adres inwestycji: **Błędowa Zgłobieńska, gm. Świlcza
dz. nr ew. 611**

4. Opracował: **mgr inż. arch Dominik TRĄD
nr upr. Rz/A – 10/06
Rzeszów, ul. Miłosza 8**

5. Zakres robót:

Zakres robót obejmuje przebudowę części pomieszczeń istniejącego domu ludowego. Roboty polegać będą na likwidacji podpiwniczenia pod sceną sali widowiskowej oraz przebudowie istniejącej instalacji gazowej i c.o.

6. Istniejące obiekty budowlane

Na placu budowy zlokalizowany jest budynek istniejącego domu ludowego oraz wiata, zadaszenie tarasu. Na przedmiotowych działce znajduje się sieć kanalizacji sanitarnej, wodociągowa, teletechniczna, oraz elektroenergetyczna niskiego napięcia.

7. Kolejność wykonywanych robót:

7.1. Zagospodarowanie placu budowy

Zagospodarowanie terenu budowy wykonuje się przed rozpoczęciem robót budowlanych, co najmniej w zakresie:

ogrodzenia terenu i wyznaczenia stref niebezpiecznych,

- wykonania dróg, wyjść i przejść dla pieszych,
- doprowadzenia energii elektrycznej oraz wody
- odprowadzenia ścieków lub ich utylizacji,
- urządzenia pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i socjalnych,
- zapewnienia oświetlenia naturalnego i sztucznego,
- zapewnienia właściwej wentylacji,
- zapewnienia łączności telefonicznej,
- urządzenia składowisk materiałów i wyrobów

Teren budowy lub robót powinien być w miarę potrzeby ogrodzony lub skutecznie zabezpieczony przed osobami postronnymi. Wysokość ogrodzenia powinna wynosić, co najmniej 1,5 m. W ogrodzeniu placu budowy lub robót powinny być wykonane oddzielne bramy dla ruchu pieszego oraz pojazdów mechanicznych i maszyn budowlanych. Szerokość ciągu pieszego jednokierunkowego powinna wynosić, co najmniej 0,75 m, a dwukierunkowego 1,20m. Dla pojazdów używanych w trakcie wykonywania robót budowlanych należy wyznaczyć i oznakować miejsca postojowe na terenie budowy. Szerokość dróg komunikacyjnych na placu budowy lub robót powinna być dostosowana do używanych środków transportowych. Drogi i ciągi piesze na placu budowy powinny być utrzymane we właściwym stanie technicznym. Nie wolno na nich składować materiałów, sprzętu lub innych przedmiotów. Drogi komunikacyjne dla wózków i tacek oraz pochylnie, po których dokonuje się ręcznego przenoszenia ciężarów nie powinny mieć spadków większych niż 10%.

Przejścia i strefy niebezpieczne powinny być oświetlone i oznakowane znakami ostrzegawczymi lub znakami zakazu. Przejścia o pochyleniu większym niż 15 % należy zaopatrzyć w listwy umocowane poprzecznie, w odstępach nie mniejszych niż 0,40 m lub schody o szerokości nie mniejszej niż 0,75 m, zabezpieczone, co najmniej z jednej strony balustradą. Balustrada składa się z deski krawężnikowej o wysokości 0,15 m i poręczy ochronnej umieszczonej na wysokości 1,10 m. Wolną przestrzeń pomiędzy deską krawężnikową a poręczą należy wypełnić w sposób zabezpieczający pracowników przed upadkiem. Strefa niebezpieczna, w której

Rzeszów, lipiec 2017 r.

istnieje zagrożenie spadania z wysokości przedmiotów, powinna być ogrodzona balustradami i oznakowana w sposób uniemożliwiający dostęp osobom postronnym. Strefa ta nie może wynosić mniej niż 1/10 wysokości, z której mogą spadać przedmioty, lecz nie mniej niż 6,0 m. Przejścia, przejazdy i stanowiska pracy w strefie niebezpiecznej powinny być zabezpieczone daszkami ochronnymi. Daszki ochronne powinny znajdować się na wysokości nie mniejszej niż 2,4 m nad terenem w najniższym miejscu i być nachylone pod kątem 45° w kierunku źródła zagrożenia. Pokrycie daszków powinno być szczelne i odporne na przebicie przez spadające przedmioty. Używanie daszków ochronnych jako rusztowań lub miejsc składowania narzędzi, sprzętu, materiałów jest zabronione.

Instalacje rozdziału energii elektrycznej na terenie budowy powinny być zaprojektowane i wykonane oraz utrzymywane i użytkowane w taki sposób, aby nie stanowiły zagrożenia pożarowego lub wybuchowego, lecz chroniły pracowników przed porażeniem prądem elektrycznym. Roboty związane z podłączeniem, sprawdzaniem, konserwacją i naprawą instalacji i urządzeń elektrycznych mogą być wykonywane wyłącznie przez osoby posiadające odpowiednie uprawnienia. Nie jest dopuszczalne sytuowanie stanowisk pracy, składowisk wyrobów i materiałów lub maszyn i urządzeń budowlanych bezpośrednio pod napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi lub w odległości liczonej w poziomie od skrajnych przewodów, mniejszej niż:

- 3,0 m - dla linii o napięciu znamionowym nieprzekraczającym 1 KV,
- 5,0 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 1 KV, lecz nieprzekraczającym 15 KV,
- 10,0 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 15 KV, lecz nieprzekraczającym 30 KV,
- 15,0 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 30 KV, lecz nieprzekraczającym 110 KV,
- 30,0 m - dla linii o napięciu znamionowym powyżej 110 KV.

Żurawie samojezdne, koparki i inne urządzenia ruchome, które mogą zbliżyć się na niebezpieczną odległość do w/w napowietrznych lub kablowych linii elektroenergetycznych, powinny być wyposażone w sygnalizatory napięcia. Rozdzielnice budowlane prądu elektrycznego znajdujące się na terenie budowy należy zabezpieczyć przed dostępem osób nieupoważnionych. Rozdzielnice powinny być usytuowane w odległości nie większej niż 50,0 m od odbiorników energii.

Przewody elektryczne zasilające urządzenia mechaniczne powinny być zabezpieczone przed uszkodzeniami mechanicznymi, a ich połączenia z urządzeniami mechanicznymi wykonane w sposób zapewniający bezpieczeństwo pracy osób obsługujących takie urządzenia.

Okresowe kontrole stanu stacjonarnych urządzeń elektrycznych pod względem bezpieczeństwa powinny być przeprowadzane, co najmniej jeden raz w miesiącu, natomiast kontrola stanu i oporności izolacji tych urządzeń, co najmniej dwa razy w roku, a ponadto:

- przed uruchomieniem urządzenia po dokonaniu zmian i napraw części elektrycznych i mechanicznych,
- przed uruchomieniem urządzenia, jeżeli urządzenie było nieczynne przez ponad miesiąc,
- przed uruchomieniem urządzenia po jego przemieszczeniu.

W przypadkach zastosowania urządzeń ochronnych różnicowoprądowych w w/w instalacjach, należy sprawdzać ich działanie każdorazowo przed przystąpieniem do pracy.

Dokonywane naprawy i przeglądy urządzeń elektrycznych powinny być odnotowywane w książce konserwacji urządzeń. Należy zapewnić dostateczną ilość wody zdatnej do picia pracownikom zatrudnionym na budowie oraz do celów higieniczno - sanitarnych, gospodarczych i przeciwpożarowych.

Ilość wody do celów higienicznych przypadająca dziennie na każdego pracownika jednocześnie zatrudnionego nie może być mniejsza niż:

- 120 l - przy pracach w kontakcie z substancjami szkodliwymi, trującymi lub zakaźnymi albo powodującymi silne zabrudzenie pyłami, w tym 20 l w przypadku korzystania z natrysków,
- 90 l - przy pracach brudzących, wykonywanych w wysokich temperaturach lub wymagających zapewnienia należytej higieny procesów technologicznych, w tym 60 l w przypadku korzystania z natrysków,
- 30 l - przy pracach nie wymienionych w pkt. „a” i „b”.

Niezależnie od ilości wody określonej w pkt. „a”, „b”, „c” należy zapewnić, co najmniej 2,5 l na dobę na każdy metr kwadratowy powierzchni terenu poza budynkami, wymagającej polewania (tereny zielone, utwardzone ulice, place itp.)

Pracownikom zatrudnionym w warunkach szczególnie uciążliwych należy zapewnić:

- posiłki wydawane ze względów profilaktycznych,
- napoje, których rodzaj i temperatura powinny być dostosowane do warunków wykonywania pracy

Posiłki profilaktyczne należy zapewnić pracownikom wykonującym prace: związane z wysiłkiem fizycznym, powodującym w ciągu zmiany roboczej efektywny wydatek energetyczny organizmu powyżej 1500 kcal u mężczyzn i powyżej 1000 kcal u kobiet, wykonywane na otwartej przestrzeni w okresie zimowym; za okres zimowy uważa się okres od dnia 1 listopada do dnia 31 marca.

Napoje należy zapewnić pracownikom zatrudnionym:

przy pracach na otwartej przestrzeni przy temperaturze otoczenia poniżej 10°C lub powyżej 25 °C.

Pracownik może przyrządzać sobie posiłki we własnym zakresie z produktów otrzymanych od pracodawcy. Pracownikom nie przysługuje ekwiwalent pieniężny za posiłki i napoje.

Na terenie budowy powinny być urządzone i wydzielone pomieszczenia higieniczno-sanitarne i socjalne-szatnie (na odzież roboczą i ochronną), umywalnie, jadalnie, suszarnie oraz ustępy.

Dopuszczalne jest korzystanie z istniejących na terenie budowy pomieszczeń i urządzeń higieniczno-sanitarnych inwestora, jeżeli przewiduje to zawarta umowa. Zabrania się urządzania w jednym pomieszczeniu szatni i jadalni w przypadkach, gdy na terenie budowy, na której roboty budowlane wykonuje więcej niż 20 - pracujących. W takim przypadku, szafki na odzież powinny być dwudzielne, zapewniające możliwość przechowywania oddzielnie odzieży roboczej i własnej. W pomieszczeniach higieniczno-sanitarnych mogą być stosowane ławki, jako miejsca siedzące, jeżeli są one trwale przytwierdzone do podłoża.

Jadalnia powinna składać się z dwóch części:

- jadalni właściwej, gdzie powinno przypadać co najmniej 1,10 m² powierzchni na każdego z pracowników jednocześnie spożywających posiłki,
- pomieszczeń do przygotowywania, wydawania napojów oraz zmywania naczyń stołowych.

W przypadku usytuowania pomieszczeń higieniczno-sanitarnych w kontenerach dopuszcza się niższą wysokość tych pomieszczeń, tj. do 2,20 m.

Na terenie budowy powinny być wyznaczone oznakowane, utwardzone i odwodnione miejsca do składowania materiałów i wyrobów. Składowiska materiałów, wyrobów i urządzeń technicznych należy wykonać w sposób wykluczający możliwość wywrócenia, zsunięcia, rozsunięcia się lub spadnięcia składowanych wyrobów i urządzeń. Materiały drobnicowe powinny być ułożone w stosy o wysokości nie większej niż 2,0 m, a stosy materiałów workowanych ułożone w warstwach krzyżowo do wysokości nieprzekraczającej 10 – warstw.

Odległość stosów przy składowaniu materiałów nie powinna być mniejsza niż:

0,75 m- od ogrodzenia lub zabudowań,

5,00 m- od stałego stanowiska pracy.

Opieranie składowanych materiałów lub wyrobów o płoty, słupy napowietrznych linii elektroenergetycznych, konstrukcje wsporcze sieci trakcyjnej lub ściany obiektu budowlanego jest zabronione. Wchodzenie i schodzenie ze stosu utworzonego ze składowanych materiałów lub wyrobów jest dopuszczalne przy użyciu drabiny lub schodów.

Teren budowy powinien być wyposażony w sprzęt niezbędny do gaszenia pożarów, który powinien być regularnie sprawdzany, konserwowany i uzupełniany, zgodnie z wymaganiami producentów i przepisów przeciwpożarowych. Ilość i rozmieszczenie gaśnic przenośnych powinno być zgodne z wymaganiami przepisów przeciwpożarowych. W pomieszczeniach zamkniętych należy zapewnić wymianę powietrza, wynikającą z potrzeb bezpieczeństwa pracy. Wentylacja powinna działać sprawnie i zapewniać dopływ świeżego powietrza. Nie może ona powodować przeciągów, wyzębienia lub przegrzewania pomieszczeń pracy.

7.2. Roboty ziemne

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót ziemnych:

- upadek pracownika lub osoby postronnej do wykopu (brak wygradzenia wykopu balustradami; brak przykrycia wykopu),
- zasypanie pracownika w wykopie wąskoprzestrzennym (brak zabezpieczenia ścian wykopu przed obsunięciem się; obciążenie klina naturalnego odłamu gruntu urobkiem pochodzącym z wykopu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej ciężką koparką przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygradzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty ziemne powinny być prowadzone na podstawie projektu określającego położenie instalacji i urządzeń podziemnych, mogących znaleźć się w zasięgu prowadzonych robót.

Wykonywanie robót ziemnych w bezpośrednim sąsiedztwie sieci, takich jak:

- elektroenergetyczne,
- gazowe,
- telekomunikacyjne,

- ciepłownicze,
- wodociągowe i kanalizacyjne,

powinno być poprzedzone określeniem przez kierownika budowy bezpiecznej odległości w jakiej mogą być one wykonywane od istniejącej sieci i sposobu wykonywania tych robót. W czasie wykonywania robót ziemnych miejsca niebezpieczne należy ogrodzić i umieścić napisy ostrzegawcze.

W czasie wykonywania wykopów w miejscach dostępnych dla osób niezatrudnionych przy tych robotach, należy wokół wykopów pozostawionych na czas zmroku i w nocy ustawić balustrady zaopatrzone w światło ostrzegawcze koloru czerwonego. Poręcze balustrad powinny znajdować się na wysokości 1,10 m nad terenem i w odległości nie mniejszej niż 1,0 m od krawędzi wykopu. Wykopy o ścianach pionowych nieumocnionych, bez rozparcia lub podparcia mogą być wykonywane tylko do głębokości 1,0 m w gruntach zwartych, w przypadku gdy teren przy wykopie nie jest obciążony w pasie o szerokości równej głębokości wykopu. Wykopy bez umocnień o głębokości większej niż 1,0 m, lecz nie większej od 2,0 m można wykonywać, jeżeli pozwalają na to wyniki badań gruntu i dokumentacja geologiczno-inżynierska.

Bezpieczne nachylenie ścian wykopów powinno być określone w dokumentacji projektowej wówczas, gdy:

- roboty ziemne wykonywane są w gruncie nawodnionym,
- teren przy skarpie wykopu ma być obciążony w pasie równym głębokości wykopu,
- grunt stanowią ility skłonne do pęcznienia,
- wykopu dokonuje się na terenach osuwiskowych,
- głębokość wykopu wynosi więcej niż 4,0 m.

Jeżeli wykop osiągnie głębokość większą niż 1,0 m od poziomu terenu, należy wykonać zejście (wejście) do wykopu. Odległość pomiędzy zejściami (wejściami) do wykopu nie powinna przekraczać 20,0 m.

Należy również ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane przez, co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych w wykopach i wyrobiskach o głębokości większej od 2,0 m. Składowanie urobku, materiałów i wyrobów jest zabronione: w odległości mniejszej niż 0,60 m od krawędzi wykopu, jeżeli ściany wykopu są obudowane oraz jeżeli obciążenie urobku jest przewidziane w doborze obudowy, w strefie klina naturalnego odłamu gruntu, jeżeli ściany wykopu nie są obudowane. Ruch środków transportowych obok wykopów powinien odbywać się poza granicą klina naturalnego odłamu gruntu. W czasie wykonywania robót ziemnych nie powinno dopuszczać się do tworzenia nawisów gruntu. Przebywanie osób pomiędzy ścianą wykopu a koparką, nawet w czasie postoju jest zabronione. Zakładanie obudowy lub montaż rur w uprzednio wykonanym wykopie o ścianach pionowych i na głębokości powyżej 1,0 m wymaga tymczasowego zabezpieczenia osób klatkami osłonowymi lub obudową prefabrykowaną.

7.3. Roboty budowlano – montażowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlano – montażowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak zabezpieczenia obrysu stropu; brak zabezpieczenia otworów technologicznych w powierzchni stropu; brak zabezpieczenia otworów prowadzących na płyty balkonowe);
- przygniecenie pracownika płytą prefabrykowaną wielkowymiarową podczas wykonywania robót montażowych przy użyciu żurawia budowlanego (przebywanie pracownika w strefie zagrożenia, tj. w obszarze równym rzutowi przemieszczanego elementu, powiększonym z każdej strony o 6,0 m).

Roboty montażowe konstrukcji stalowych i prefabrykowanych elementów wielkowymiarowych mogą być wykonywane na podstawie projektu montażu oraz planu „bioz” przez pracowników zapoznanych z instrukcją organizacji montażu oraz rodzajem używanych maszyn i innych urządzeń technicznych. Przebywanie osób na górnych płaszczyznach ścian, belek, słupów, ram lub kratownic oraz na dwóch niższych kondygnacjach, znajdujących się bezpośrednio pod kondygnacją, na której prowadzone są roboty montażowe, jest zabronione. Prowadzenie montażu z elementów wielkowymiarowych jest zabronione:

- przy prędkości wiatru powyżej 10 m/s,
- przy złej widoczności o zmierzchu,
- we mgle i w porze nocnej,
- jeżeli stanowiska pracy nie mają wymaganego przepisami odrębnego oświetlenia.

Odległość pomiędzy skrajnią podwozia lub platformy obrotowej żurawia a zewnętrznymi częściami konstrukcji montowanego obiektu budowlanego powinna wynosić co najmniej 0,75 m.

Zabronione jest w szczególności:

- przechodzenia osób w czasie pracy żurawia pomiędzy obiektami budowlanymi a podwoziem żurawia lub wychylania się przez otwory w obiekcie budowlanym,
- składowanie materiałów i wyrobów pomiędzy skrajnią żurawia budowlanego lub pomiędzy torowiskiem żurawia a konstrukcją obiektu budowlanego lub jego tymczasowymi zabezpieczeniami.

Punkty świetlne przy stanowiskach montażowych powinny być tak rozmieszczone, aby zapewniały równomierne oświetlenie, bez ostrych cieni i olśnień osób. Elementy prefabrykowane można zwolnić z podwieszenia po ich uprzednim zamocowaniu w miejscu wbudowania. W czasie zakładania stężeń montażowych, wykonywania robót spawalniczych, odczepiania elementów prefabrykowanych z zawiesi i betonowania styków należy stosować wyłącznie pomosty montażowe lub drabiny rozstawne. W czasie montażu, w szczególności słupów, belek i wiązarów, należy stosować podkładki pod liny zawiesi, zapobiegające przetarciu i załamaniu lin. Podnoszenie i przemieszczanie na elementach prefabrykowanych osób, przedmiotów, materiałów lub wyrobów jest zabronione. Osoby przebywające na stanowiskach pracy, znajdujące się na wysokości co najmniej 1,0 m od poziomu podłogi lub ziemi, powinny być zabezpieczone balustradą przed upadkiem z wysokości.

Balustradami powinny być zabezpieczone:

- krawędzie stropów nieobudowanych ścianami zewnętrznymi,
- pozostawione otwory w ścianach (drzwiowe, balkonowe, szypów dźwigowych).

Otwory w stropach na których prowadzone są prace lub do których możliwy jest dostęp ludzi, należy zabezpieczyć przed możliwością wypadnięcia lub ogrodzić balustradą. Przemieszczanie w poziomie stanowisko pracy powinno mieć zapewnione mocowanie końcówki linki bezpieczeństwa do pomocniczej liny ochronnej lub prowadnicy poziomej, zamocowanej na wysokości około 1,50 m wzdłuż zewnętrznej strony krawędzi przejścia. Wytrzymałość i sposób zamocowania prowadnicy, powinny uwzględniać obciążenie dynamiczne spadającej osoby. W przypadku gdy zachodzi konieczność przemieszczenia stanowiska pracy w pionie, linka bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa powinna być zamocowana do prowadnicy pionowej za pomocą urządzenia samohamującego. Długość linki bezpieczeństwa szelek bezpieczeństwa nie powinna być większa niż 1,50 m. Amortyzatory spadania nie są wymagane, jeżeli linki asekuracyjne są mocowane do linek urządzeń samohamujących, ograniczających wystąpienie siły dynamicznej w momencie spadania, zwłaszcza aparatów bezpieczeństwa lub pasów bezwładnościowych. Osoby korzystające z urządzeń krzesłkowych, drabin linowych lub ruchomych podestów roboczych powinny być dodatkowo zabezpieczone przed upadkiem z wysokości za pomocą prowadnicy pionowej, zamocowanej niezależnie od lin nośnych drabiny, krzesła lub podestu. Ponadto, należy ustalić rodzaje prac, które powinny być wykonywane, przez co najmniej dwie osoby, w celu zapewnienia asekuracji, ze względu na możliwość wystąpienia szczególnego zagrożenia dla zdrowia lub życia ludzkiego. Dotyczy to prac wykonywanych na wysokości powyżej 2,0 m w przypadkach, w których wymagane jest zastosowanie środków ochrony indywidualnej przed upadkiem z wysokości.

7.4. Roboty wykończeniowe

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót wykończeniowych:

- upadek pracownika z wysokości (brak balustrad ochronnych przy podestach roboczych rusztowania; brak stosowania sprzętu chroniącego przed upadkiem z wysokości przy wykonywaniu robót związanych z montażem lub demontażem rusztowania),
- uderzenie spadającym przedmiotem osoby postronnej korzystającej z ciągu pieszego usytuowanego przy budowanym lub remontowanym obiekcie budowlanym (brak wygrodzenia strefy niebezpiecznej).

Roboty wykończeniowe zewnętrzne (elewacja budynku) mogą być wykonywane przy użyciu ruchomych podestów roboczych oraz rusztowań np. „MOSTOSTAL – BAUMANN”, „BOSTA – 70”, „STALKOL”, „RR - 1/30”, „PLETTAC”, „ROCO – 1”. Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta lub projektem indywidualnym. Osoby zatrudnione, przy montażu i demontażu rusztowań oraz monterzy podestów roboczych powinien posiadać wymagane uprawnienia. Osoby dokonujące montażu i demontażu rusztowań obowiązane są do stosowania urządzeń zabezpieczających przed upadkiem z wysokości. Przed montażem i demontażem rusztowań należy wyznaczyć i wygrodzić strefę niebezpieczną. Rusztowania i ruchome podesty robocze powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Odbiór rusztowania dokonuje się wpisem do dziennika budowy lub w protokole odbioru technicznego. W przypadku rusztowań systemowych dopuszczalne jest umieszczenie poręczy ochronnej na wysokości 1,00 m. Rusztowania z elementów metalowych powinny być uziemione i posiadać instalację piorunochronną. Rusztowania usytuowane bezpośrednio przy drogach, ulicach oraz w miejscach przejazdów i przejść dla pieszych, powinny

Rzeszów, lipiec 2017 r.

posiadać daszki ochronne i osłonę z siatek ochronnych. Stosowanie siatek ochronnych nie zwalnia z obowiązku stosowania balustrad. Roboty wykończeniowe wewnętrzne mogą być wykonywane z rusztowań składanych typu „Warszawa” (roboty tynkarskie, montażowe, instalacyjne) oraz drabin rozstawnych (roboty malarskie). Montaż rusztowań, ich eksploatacja i demontaż powinny być wykonane zgodnie z instrukcją producenta. Montaż i demontaż tego typu rusztowań może być przeprowadzony tylko i wyłącznie przez osoby odpowiednio przeszkolone w zakresie jego konstrukcji, montażu i demontażu. Rusztowania tego typu powinny być wykorzystywane zgodnie z przeznaczeniem. Dopuszcza się wykonywanie robót malarskich przy użyciu drabin rozstawnych tylko do wysokości nieprzekraczalnej 4,0 m od poziomu podłogi. Drabiny należy zabezpieczyć przed poślizgiem i rozsunięciem się oraz zapewnić ich stabilność. W pomieszczeniach, w których będą prowadzone roboty malarskie roztworami wodnymi, należy wyłączyć instalację elektryczną i stosować zasilanie, które nie będzie mogło spowodować zagrożenia prądem elektrycznym. Przy ręcznej lub mechanicznej obróbce elementów kamiennych, pracownicy powinni używać środków ochrony indywidualnej, takich jak:

- gogle lub przyłbice ochronne,
- hełmy ochronne,
- rękawice wzmocnione skórą,
- obuwie z wkładkami stalowymi chroniącymi palce stóp.

Stanowiska pracy powinny umożliwić swobodę ruchu, niezbędną do wykonywania pracy.

7.5. Maszyny i urządzenia techniczne użytkowane na placu budowy

Zagrożenia występujące przy wykonywaniu robót budowlanych przy użyciu maszyn i urządzeń technicznych:

- pochwycenie kończyny górnej lub kończyny dolnej przez napęd (brak pełnej osłony napędu),
- potrącenie pracownika lub osoby postronnej tyłką koparki przy wykonywaniu robót na placu budowy lub w miejscu dostępnym dla osób postronnych (brak wygrośdzenia strefy niebezpiecznej),
- porażenie prądem elektrycznym (brak zabezpieczenia przewodów zasilających urządzenia mechaniczne przed uszkodzeniami mechanicznymi).

Maszyny i inne urządzenia techniczne oraz narzędzia zmechanizowane powinny być montowane, eksploatowane i obsługiwane zgodnie z instrukcją producenta oraz spełniać wymagania określone w przepisach dotyczących systemu oceny zgodności. Maszyny i inne urządzenia techniczne, podlegające dozorowi technicznemu, mogą być używane na terenie budowy tylko wówczas, jeżeli wystawiono dokumenty uprawniające do ich eksploatacji. Wykonawca, użytkujący maszyny i inne urządzenia techniczne, niepodlegające dozorowi technicznemu, powinien udostępnić organom kontroli dokumentację techniczno-ruchową lub instrukcję obsługi tych maszyn lub urządzeń. Operatorzy lub maszyniści żurawi, maszyn budowlanych, kierowcy wózków i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje.

Stanowiska pracy operatorów maszyn lub innych urządzeń technicznych, które nie posiadają kabin, powinny być:

- zadaszone i zabezpieczone przed spadającymi przedmiotami,
- osłonięte w okresie zimowym.

8. Instruktaż pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych.

Szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, przeprowadza się jako:

- szkolenie wstępne,
- szkolenie okresowe.

Szkolenia te przeprowadzane są w oparciu o programy poszczególnych rodzajów szkolenia.

Szkolenia wstępne ogólne („instruktaż ogólny”) przechodzą wszyscy nowo zatrudniani pracownicy przed dopuszczeniem do wykonywania pracy. Obejmuje ono zapoznanie pracowników z podstawowymi przepisami bhp zawartymi w Kodeksie pracy, w układach zbiorowych pracy i regulaminach pracy, zasadami bhp obowiązującymi w danym zakładzie pracy oraz zasadami udzielania pierwszej pomocy. Szkolenie wstępne na stanowisku pracy („Instruktaż stanowiskowy”) powinien zapoznać pracowników z zagrożeniami występującymi

na określonym stanowisku pracy, sposobami ochrony przed zagrożeniami, oraz metodami bezpiecznego wykonywania pracy na tym stanowisku.

Pracownicy przed przystąpieniem do pracy, powinni być zapoznani z ryzykiem zawodowym związanym z pracą na danym stanowisku pracy. Fakt odbycia przez pracownika szkolenia wstępnego ogólnego, szkolenia wstępnego na stanowisku pracy oraz zapoznania z ryzykiem zawodowym, powinien być potwierdzony przez pracownika na piśmie oraz odnotowany w aktach osobowych pracownika. Szkolenia wstępne podstawowe w zakresie bhp, powinny być przeprowadzone w okresie nie dłuższym niż 6 – miesięcy od rozpoczęcia pracy na określonym stanowisku pracy. Szkolenia okresowe w zakresie bhp dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, powinny być przeprowadzane w formie instruktażu nie rzadziej niż raz na 3 – lata, a na stanowiskach pracy, na których występują szczególne zagrożenia dla zdrowia lub życia oraz zagrożenia wypadkowe – nie rzadziej niż raz w roku. Pracownicy zatrudnieni na stanowiskach operatorów żurawi, maszyn budowlanych i innych maszyn o napędzie silnikowym powinni posiadać wymagane kwalifikacje. Powyższy wymóg nie dotyczy betoniarek z silnikami elektrycznymi jednofazowymi oraz silnikami trójfazowymi o mocy do 1 KW. Na placu budowy powinny być udostępnione pracownikom do stałego korzystania, aktualne instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy dotyczące:

- wykonywania prac związanych z zagrożeniami wypadkowymi lub zagrożeniami zdrowia pracowników,
- obsługi maszyn i innych urządzeń technicznych,
- postępowania z materiałami szkodliwymi dla zdrowia i niebezpiecznymi,
- udzielania pierwszej pomocy.

W/w instrukcje powinny określać czynności do wykonywania przed rozpoczęciem danej pracy, zasady i sposoby bezpiecznego wykonywania danej pracy, czynności do wykonywania po jej zakończeniu oraz zasady postępowania w sytuacjach awaryjnych stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników. Nie wolno dopuścić pracownika do pracy, do której wykonywania nie posiada wymaganych kwalifikacji lub potrzebnych umiejętności, a także dostatecznej znajomości przepisów oraz zasad BHP. Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków.

9. Środki techniczne i organizacyjne zapobiegające niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych.

Bezpośredni nadzór nad bezpieczeństwem i higieną pracy na stanowiskach pracy sprawują odpowiednio kierownik budowy (kierownik robót) oraz mistrz budowlany, stosownie do zakresu obowiązków. Nieprzestrzeganie przepisów bhp na placu budowy prowadzi do powstania bezpośrednich zagrożeń dla życia lub zdrowia pracowników.

- a) przyczyny organizacyjne powstania wypadków przy pracy:
 - niewłaściwa ogólna organizacja pracy
 - nieprawidłowy podział pracy lub rozplanowanie zadań,
 - niewłaściwe polecenia przełożonych,
 - brak nadzoru,
 - brak instrukcji postępowania się czynnikami materialnym,
 - tolerowanie przez nadzór odstępstw od zasad bezpieczeństwa pracy,
 - brak lub niewłaściwe przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pracy i ergonomii,
 - dopuszczenie do pracy człowieka z przeciwwskazaniami lub bez badań lekarskich;
- b) niewłaściwa organizacja stanowiska pracy:
 - niewłaściwe usytuowanie urządzeń na stanowiskach pracy,
 - nieodpowiednie przejścia i dojścia,
 - brak środków ochrony indywidualnej lub niewłaściwy ich dobór
- c) przyczyny techniczne powstania wypadków przy pracy:
 - niewłaściwy stan czynnika materialnego:
 - wady konstrukcyjne czynnika materialnego będące źródłem zagrożenia,
 - niewłaściwa stateczność czynnika materialnego,

- brak lub niewłaściwe urządzenia zabezpieczające,
- brak środków ochrony zbiorowej lub niewłaściwy ich dobór,
- brak lub niewłaściwa sygnalizacja zagrożeń,
- niedostosowanie czynnika materialnego do transportu, konserwacji lub napraw;
- niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego:
- zastosowanie materiałów zastępczych,
- niedotrzymanie wymaganych parametrów technicznych;
- wady materiałowe czynnika materialnego:
- ukryte wady materiałowe czynnika materialnego;
- niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego:
- nadmierna eksploatacja czynnika materialnego,
- niedostateczna konserwacja czynnika materialnego,
- niewłaściwe naprawy i remonty czynnika materialnego.

Osoba kierująca pracownikami jest obowiązana:

- organizować stanowiska pracy zgodnie z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy,
- dbać o sprawność środków ochrony indywidualnej oraz ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,
- organizować, przygotowywać i prowadzić prace, uwzględniając zabezpieczenie pracowników przed wypadkami przy pracy, chorobami zawodowymi i innymi chorobami związanymi z warunkami środowiska pracy,
- dbać o bezpieczny i higieniczny stan pomieszczeń pracy i wyposażenia technicznego, a także o sprawność środków ochrony zbiorowej i ich stosowania zgodnie z przeznaczeniem,

Na podstawie:

- oceny ryzyka zawodowego występującego przy wykonywaniu robót na danym stanowisku pracy
- wykazu prac szczególnie niebezpiecznych,
- określenia podstawowych wymagań bhp przy wykonywaniu prac szczególnie niebezpiecznych,
- wykazu prac wykonywanych przez co najmniej dwie osoby,
- wykazu prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej

Kierownik budowy powinien podjąć stosowne środki profilaktyczne mające na celu:

- zapewnić organizację pracy i stanowisk pracy w sposób zabezpieczający pracowników przed zagrożeniami wypadkowymi oraz oddziaływaniem czynników szkodliwych i uciążliwych,
- zapewnić likwidację zagrożeń dla zdrowia i życia pracowników głównie przez stosowanie technologii, materiałów i substancji nie powodujących takich zagrożeń.

W razie stwierdzenia bezpośredniego zagrożenia dla życia lub zdrowia pracowników osoba kierująca, pracownikami obowiązana jest do niezwłocznego wstrzymania prac i podjęcia działań w celu usunięcia tego zagrożenia.

Pracownicy zatrudnieni na budowie, powinni być wyposażeni w środki ochrony indywidualnej oraz odzież i obuwie robocze, zgodnie z tabelą norm przydziału środków ochrony indywidualnej oraz odzieży i obuwia roboczego opracowaną przez pracodawcę. Środki ochrony indywidualnej w zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa użytkowników tych środków powinny zapewniać wystarczającą ochronę przed występującymi zagrożeniami (np. upadek z wysokości, uszkodzenie głowy, twarzy, wzroku, słuchu). Kierownik budowy obowiązany jest informować pracowników o sposobach posługiwania się tymi środkami.

10. Podstawa prawna opracowania:

- ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (t. jedn.Dz.U. Nr 24 poz.141 z późn.zm.)
- art.21 „a” ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz.U. Nr 89 poz.414 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 21 grudnia 2000 r. o dozorcze technicznym (Dz.U.Nr 122 poz.1321 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szczególnych zasad szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 180 poz. 1860)

Rzeszów, lipiec 2017 r.

- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej (Dz.U.Nr 62 poz. 287)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz.U.Nr 62 poz. 288)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 r. w sprawie uprawnień rzeczoznawców do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, zasad opiniowania projektów budowlanych, w których przewiduje się pomieszczenia pracy oraz trybu powoływania członków Komisji Kwalifikacyjnej do Oceny Kandydatów na Rzeczoznawców (Dz.U.Nr 62 poz. 290)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28 maja 1996 r. w sprawie profilaktycznych posiłków i napojów (Dz.U.Nr 60 poz. 279)
- rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz.U.Nr 129 poz. 844 z późn.zm.)
- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2000 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych (Dz.U.Nr 118 poz. 1263)
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 7 grudnia 2012 r. w sprawie rodzajów urządzeń technicznych podlegających dozorowi technicznemu (Dz.U.Nr 2012 poz. 1468)
- rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 6 lutego 2003 r. w

Opracował:
mgr inż. arch. Dominik Trąd
nr upr. Rz/A –10/06